

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.374.2024.AB
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wystąpienie znak: K10INT3627 przesyłające interpelację wniesioną przez Pana Posła Jarosława Wałęsę w sprawie ubezpieczenia wypadkowego osób o statusie ucznia/studenta, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym określa ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m.in.:

- pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów;
- osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi.

Osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę objęte były zawsze szczególną ochroną ubezpieczeniową. Pracownicy zawsze podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (bez względu na wiek czy status ucznia/studenta). Ubezpieczeniom z tytułu stosunku pracy podlegają zatem na równi pracownicy młodzi jak i pracownicy w wieku emerytalnym. Powyższa zasada pozostaje w zgodzie z zasadą równości wobec prawa w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz zasadą równych szans na rynku pracy.

Zleceniobiorcy nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli są uczniami szkół ponadpodstawowych lub studentami, do ukończenia 26 lat.

Dla celów ubezpieczeń społecznych uznaje się, że uczniem - do 31 sierpnia każdego roku - jest osoba, która:

- kontynuuje naukę w tej samej szkole,
- skończyła szkołę i rozpoczyna naukę w szkole, w której rok szkolny rozpoczyna się 1 września,
- ukończyła szkołę i nie kontynuuje nauki.

Osoba, która przedstawi zaświadczenie o przyjęciu na studia wyższe, będzie uznawana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za ucznia do 30 września.

Za studenta (dla celów ubezpieczeń społecznych) uznaje się osobę od daty przyjęcia w poczet studentów uczelni i złożenia ślubowania do daty ukończenia studiów lub daty skreślenia z listy studentów.

Dniem ukończenia studiów jest:

- data złożenia egzaminu dyplomowego, a w przypadku studiów na kierunkach lekarskim, lekarsko-dentystycznym i weterynaria - data złożenia ostatniego wymaganego programem studiów egzaminu, a w przypadku studiów na kierunkach farmacja i fizjoterapia - data zaliczenia ostatniej wymaganej programem studiów praktyki,

– data skreślenia z listy studentów.

Odnosząc się do ubezpieczenia wypadkowego uprzejmie wyjaśniam, że obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zatem osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, posiadający status ucznia/studenta do ukończenia 26 lat nie podlegają również ubezpieczeniu wypadkowemu.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w dniu 4 lipca 2024 r. w siedzibie Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”, odbyło się posiedzenie Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych Rady Dialogu Społecznego. W spotkaniu wzięli udział członkowie Zespołu reprezentujący związki zawodowe, organizacje pracodawców oraz stronę rządową. Jednym z punktów posiedzenia była dyskusja nad likwidacją wyłączenia obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne zleceniobiorców do 26 roku życia uczących się. Strona społeczna będąca inicjatorem wniosku argumentowała potrzebę likwidacji obowiązującego wyłączenia zmieniającą się sytuacją na rynku pracy oraz niekorzystnym wpływem wyłączenia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe na przyszłą wysokość świadczeń emerytalnych. W mojej ocenie istnieją argumenty zarówno za, jak i przeciw utrzymaniu obowiązującego wyłączenia. Argumenty przedstawione przez stronę społeczną są zasadne, jednakże obecnie obowiązujące rozwiązania zwiększają aktywność zawodową osób uczących się, promują legalne zatrudnienie młodych osób oraz przeciwdziałają zjawisku bezpłatnych staży.

Informuję przy tym, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma planów likwidacji wyłączenia obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne zleceniobiorców do 26 roku życia uczących się, ale wniosek strony społecznej może być początkiem dyskusji nad zasadnością tego rozwiązania w systemie. W ramach tej dyskusji możliwe jest w szczególności rozważenie objęcia tych osób ubezpieczeniem wypadkowym mimo niepodlegania przez nie ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym. Wymaga to jednak dyskusji z udziałem partnerów społecznych oraz przeprowadzenia szczegółowych analiz o charakterze prawnym i finansowym. Aktualnie nie są również prowadzone prace nad możliwością opłacania składki na ubezpieczenie wypadkowe za zleceniobiorcę z budżetu państwa. Finansowanie składek z tego źródła ma charakter ściśle wyjątkowy i odnosi się do przypadków, gdy niezbędne jest zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej pewnej grupie osób, które nie osiągają przychodów z aktywności stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych. Z tego powodu rozwiązanie to nie może dotyczyć zleceniobiorców pracujących na podstawie odpłatnych umów o świadczenie usług.

Odpowiadając na pytanie 2. Pana Posła wyjaśniam, że resort nie jest w posiadaniu danych dotyczących kosztów ewentualnego opłacania składki na ubezpieczenie wypadkowe za zleceniobiorców przez państwo. Wg danych jednostkowych BAEL w I kw. 2024 r. było 84 tys. pracujących studentów oraz uczniów w wieku do 26 lat. Dane te niestety mogą mieć niską wiarygodność, stąd też nie jest możliwe dokładne oszacowanie kosztów tego przedsięwzięcia, zważywszy przy tym na fakt, że nie jest znany przychód uzyskiwany przez poszczególnych zleceniobiorców z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/